

HAVEN VAN COERS BAGGEREN

De Haven van Coers in Arnhem moet dieper worden. Maar eerst moet zeker zijn dat er geen oorlogstuig onder het rivierslib ligt.

Op de tast zoeken naar explosieven

▲ Stef Medved helpt duiker Danielo Spadijer met zijn 14 kilo zware helm. FOTO'S ERIK VAN T'HULLENAAR

Marco Bouman
Arnhem

Een wiel, een stuk pijp, iets dat nog het meeste weg heeft van een uitlaat. Het roestbruine patina van de verzameling oud ijzer verraadt de herkomst: de bodem van de Rijn ter hoogte van de Haven van Coers op Stadsblokken in Arnhem-Zuid.

Ze liggen er voor de show, want normaal gesproken laat duiker Danielo Spadijer van T&A Survey dat soort vondsten lekker liggen op zijn zoektocht naar niet ontploft oorlogstuig. Straks komt toch de baggermachine. „Zo'n kraan ruimt dat veel gemakkelijker op”, zegt uitvoerder Bart-Jan Schelkens van aannemer Van Heteren.

T&A is ingehuurd om uit te zoeken of er nog niet gesprongen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog verborgen gaan onder het rivierslib. Van Heteren heeft namelijk de taak om een circa anderhalve meter dikke laag van die modder af te graven in de haven en de havenmonding.

Nu de Rijn steeds meer regenri-

vier is in plaats van smelwaterri- vier, worden de waterstanden steeds extremer, zegt gemeentelijk projectleider Erik Laurentzen. En vooral het laagwater zorgt voor problemen. WatersportCentrum Arnhem wordt dan per boot onbereikbaar en de woonschepen komen scheef te liggen.

Risico

Maar baggeren in het gebied is een risico. Zoals graven in de stad van de Slag om Arnhem – zeker in de buurt van de John Frostbrug – sowieso gevaarlijk kan zijn. Ook 72 jaar na het einde van de Tweede Wereldoorlog nog. Je weet nooit wat je tegenkomt uit die tijd.

Vooronderzoek heeft al duidelijk gemaakt dat in en om de Haven van Coers geen vliegtuigbommen te verwachten zijn. Als er al wat ligt, gaat het om geschutsmunitie of oorlogstuig dat soldaten konden meenemen, zoals handgranaten. 48 bliepjes van de metaaldetector leverden een verdachte plek op.

De afgelopen dagen is het leeuwendeel van die locaties onderzocht. Met een duikershelm van

zo'n 14 kilo, ironisch genoeg Superlight geheten, en nog een kilo- lootje of 25 aan lood gaat Spadijer het troebele Rijnwater in. Zijn werk moet hij op de tast doen, legt reserveduiker Maurice van Gennip uit.

Het onderzoeksteam bestaat uit drie leden. Stef Medved heeft deze donderdag de supervisie. De informatie die hij van duiker Spadijer krijgt, gaat via een radioverbinding. De helmcamera heeft in de Rijn weinig nut. Het zicht is hooguit 40 centimeter en zodra er gegraven wordt, daalt dat tot het nulpunt.

Spadijer is nog niet op explosieven gestuit, maar woonboothaven moet nog onder de loep worden genomen. De speciale munitibox is nog leeg, de Explosieven Opruimingsdienst hoefde nog niet gebeld te worden.

Spectaculair is anders, beaamt directeur Wim Mulder van Van Heteren. „Maar wij weten dat we straks met een gerust hart kunnen gaan baggeren.”

Explosieven jaarlijkse kostenpost voor Arnhem

ARNHEM De stad Arnhem is als voormalig brandpunt van Operatie Market Garden in het najaar van 1944 jaarlijks tienduizenden euro's kwijt aan het zoeken naar en het ruimen van oorlogstuig dat vergat te exploderen. In 2016 liep de rekening op tot 227.000 euro, het jaar ervoor was de Gelderse hoofdstad iets meer dan 2 ton kwijt voor het opruimen van niet gesprongen explosieven uit de Tweede Wereldoorlog. Vaak gebeurt dat in het kader van nieuwbouwprojecten. In 2016 werden de grootste kosten echter gemaakt op de Rijnkade en de Boterdijk. Ver-

der werd dat jaar explosievenonderzoek gedaan voor projecten op het Kerkplein, in het Paradijsgebied, aan de Visserlaan en aan de Huijghenslaan.

Tot 2015 kreeg Arnhem - net als andere gemeenten - standaard 2.000 euro per opgeleverde woning uit de zogenoemde 'bommenregeling' van de rijksoverheid. Sinds vorig jaar moeten gemeenten echter subsidie vragen voor het ruimen van niet ontploft oorlogstuig. 'Den Haag' vergoedt maximaal 70 procent van de kosten die gemaakt voor het zoeken naar en het ruimen van oorlogstuig.

▲ De Haven van Coers op Stadsblokken in Arnhem-Zuid